

Dosarul nr. 2ra-1723/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. Al. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Cazacu, reprezentat de avocatul Valentina Moruz

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Cazacu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului de Poliție Bălți cu privire la repararea prejudiciului material și obligarea să prezinte scuze, compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, casată hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul central și emisă o nouă hotărâre

constată:

La 21 septembrie 2018, Dumitru Cazacu, reprezentat de avocatul Valentina Moruz a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Inspectoratului General de Poliție al MAI și Inspectoratului de Poliție Bălți cu privire la repararea prejudiciului material și obligarea să prezinte scuze, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 17 septembrie 2017 agentul constator Andrei Rusu, inspector inferior de patrulare al IP INP. nr. 2 Bălți, a

întocmit în privința lui procesul verbal cu privire la contravenție în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

Nefiind de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție din 17 septembrie 2017, dânsul l-a contestat în ordinea art. 448 Cod contravențional, în instanța de judecată.

Prin hotărârea Judecătoreiei Bălți sediul central din 24 aprilie 2018, a fost admisă contestația înaintată, a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatat din 17 septembrie 2017.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatat a contestat-o cu recurs la Curtea de Apel Bălți.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 iulie 2018 recursul a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe fără modificări, astfel decizia nominalizată devenind irevocabilă din momentul pronunțării.

A menționat că pentru apărarea drepturilor sale încălcate, dânsul a fost nevoit să-și angajeze un avocat și să suporte cheltuieli pentru achitarea onorariului avocatului ales. Faptul dat se confirmă prin bonul de plată pentru serviciile de asistență juridică nr. 906862 din 15 iunie 2018, în sumă de 3000 lei.

A considerat că prin acțiunile ilicite ale colaboratorului IP Bălți, Andrei Rusu și prin procesul verbal și decizia de sancționare din 17 septembrie 2017, dânsul a fost recunoscut culpabil de comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin.(1) Cod contravențional, absolut ilegal.

La fel, a precizat că în urma acțiunilor ilegale ale agentului constatat, a suferit nu doar prejudiciu material, ci și prejudiciu moral, acesta manifestându-se prin suferințe și frustrări psihice, astfel agentul constatat urmând să-i aducă scuze în formă scrisă, pentru acțiunile sale ilegale în baza art. 12 al Legii nr.1545 din 25 februarie 2016.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 3, 5, 6, 7 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul pârâților Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul General de Poliție în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 3 000 de lei, obligarea lui Andrei Rusu, Inspector inferior de patrulare al Regimentului de Patrulare Nord nr. 2 Bălți, la aducerea scuzelor în formă scrisă, încasarea din contul pârâților în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 000 de lei.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoreiei Bălți sediul central, a fost admisă parțial acțiunea.

A fost încasat de la Inspectoratul General de Poliție al MAI în beneficiul lui Dumitru Cazacu prejudiciul material compus din cheltuielile de judecată în sumă de 3 000 de lei.

A fost încasată de la Inspectoratul General de Poliție al MAI în beneficiul lui Dumitru Cazacu suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată compuse din asistență juridică în sumă de 2 000 de lei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, prin prisma art. 13 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, și dat fiind faptul că prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul Fălești, devenită irevocabilă prin decizia din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost încetată procedura contravențională pe numele lui Dumitru Cazacu, a constatat întemeiată acțiunea ultimului cu privire la repararea prejudiciului material cauzat de agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți prin tragerea ilicită la răspundere contravențională din contul instituției respective.

Totodată, instanța de fond a considerat neîntemeiată acțiunea înaintată împotriva Ministerului Justiției și agentului constator cu privire la repararea prejudiciului.

La fel, a conchis asupra netemeinicii pretenției cu privire la obligarea agentului constator de a prezenta scuze, nefiind niciun temei legal de admitere a cerinței.

Prin decizia din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General de Poliție, casată hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul central și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă integral.

Instanța de apel a constatat că pretențiile înaintate de Dumitru Cazacu nu se încadrează în prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, deoarece acesta nu a fost suspus arestului contravențional, nu a fost reținut și în privința acestuia nu a fost aplicată amendă contravențională anume de către instanța de judecată.

La 16 iulie 2019, Dumitru Cazacu a declarat recurs împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, și anume cu faptul că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești survine doar în cazurile strict prevăzute de lege, respectiv nu orice acțiune ale organelor de drept, chiar și ilegală, atrage răspunderea statului.

A menționat că la examinarea cauzei în apel, instanța inferioară nu a părtuns în esența cauzei, nu a stabilit corect raporturile juridice între părți, nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar

concluziile instanței de apel, expuse în decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, la fel normele de drept material au fost încălcate și aplicate eronat, ceea ce constituie temei de casare a deciziei instanței de apel în conformitate cu prevederile art.445 alin.(1) lit. f) CPC.

A evidențiat că în cadrul cauzei contravenționale, dânsul ca persoană acuzată în materie penală, a fost în drept să beneficieze de toate garanțiile prevăzute de art. 6 paragraf 3 lit. c) CEDO, inclusiv dreptul de a fi asistat de un apărător ales de el, drept pe care dânsul l-a realizat și care este ocrotit de legea supremă a RM prin art. 26 din Constituția RM.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, hotărârea Judecătorei Bălți din 24 aprilie 2018 și menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 iulie 2018, echivalează cu sentința de achitare de sub o acuzație în săvârșirea unei infracțiuni, în sensul prevăzut de art. 6 CEDO. Drept urmare, în legătură cu cauza contravențională și consecințele acesteia, dânsul prin efectul hotărârii de achitare menționate, are aceleași drepturi și garanții, ca și persoanele care au fost acuzate și pedepsite ilicit în cadrul procesului penal, fiind ulterior achitate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 8 mai 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 82), însă careva date care ar confirma recepționarea copiei deciziei de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul legal.

La 2 septembrie 2019 și la 16 septembrie 2019, Inspectoratul de Poliție Bălți a depus referință la recursul declarat de Dumitru Cazacu, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Dumitru Cazacu, reprezentat de avocatul Valentina Moruz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Cazacu, reprezentat de avocatul Valentina Moruz nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat

de Dumitru Cazacu, reprezentat de avocatul Valentina Moruz urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dumitru Cazacu, reprezentat de avocatul Valentina Moruz împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari